Nro 8.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem
IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 25. STYCZNIA 1802 ROKU W SOBOTĘ

z Petersburga V. S. 24. Stycznia.

Od armii Półkownik Xiąże Galicin umieszczony w Elizabetgradzkim półku huzarów. Podpółkownik Gallo w służbę przyięty do Mariupolskiego półku huzarów. Tayny Konsyliarz Inflantskich sądów Prezydent von Berg na własną prośbę dla starości i zdrowia słabego uwalnia się od obowiązków; mieysce iego zastąpi Landrath von Rennenkampf. Nadworni Konsyliarze Dżunkowski, Zułkowski, Liwotow, w nadgrodę zasług otrzymali stopień Konsyliarzów Kolleskich. Bywszy Białoruskim Oberprowiantmaistrem Sierebraków został Konsyliarzem Kolleskim i Skarbnym nowo postanowioney Gubernii Białoruskiey. Kollescy Konsyliarze Byczkow i Posnikow zostaią Stanu Konsyliarzami; Nadworny Konsyliarz Baron du Puget Konsyliarzem Kolleskim. Stanu Konsyliarz Pawłucki uwalnia się od służby z pensyą połowy gaży; na mieyscu iego Prezydentem sądów Tobolskich został Stanu Konsyliarz Rezanow. Brygadyer Jełagin, dziś Stanu Konsyliarz będzie Prezydentem sądu kryminalnego Penzeńskiey Gubernii. Doktor i Professor Pekan za prace około nauk podięte został Konsyliarzem Stanu.

z Wiednia 20. Stycznia.

Goniec z Palermu przysłany doniosł, że Król Jmć Dwóch Sycylii Margrabię de Gallo naznaczył Ambassadorem nadzwyczaynym do RPtey Francuzkiey, roskazuiąc iak nayprędzey pospieszać do Paryża. — Jeszcze nie zchwytała policya rozboyników, którzy niedawno pocztę ziadącą do Węgier zagarneli; a tym czasem iuż wiadomość odbieramy, że druga łotrów gromada, drugą pocztę z Budy do Wiednia wysłaną rozbiła; znaydowało się tu 80. t. zł. ryń. w gotowiznie. Rząd Węgierski wydał naysurowsze roskazy o bespieczeństwie gościńców publicznych. Pewny iest domysł że na taką swawolę odważyli się dezertorowie, i żołnierze po zakończoney woynie do domów uwolnieni. — Regiment huzarów przez śmierć Generała Nauendorf wakuiący, Generałowi Kienmayer oddano. Generał Kawaleryi Lilien z przydanemi Komisarzami: Collenbach, Pergen, Bartenstein, likwidować będzie długi zaciągnione podczas woyny Francuzkiey. — Xiąże Albert Sasko Cieszyński, w Rzymie sławnemu artyście Canova roskazał za 18. t. czerw. złot. robić monument z marmuru wspaniały dla zmarłey małżonki swoiey. Arcy Xiężny Krystyny. — Biskupi Niemieccy przez Nuncyuszów Papieskich wezwani, ażeby się zrzekli duchowney władzy nad Prowincyami za Renem należącemi do Francuzów, oświadczyli że tego uczynić nie mogą bez pozwolenia Cesarskiego; i rzecz całą przełożyli Monarsze naszemu. Podobnym sposobem Kapituła Colońska odpowiadaiąc Nuncyuszowi Genga, wyraziła że to nie iest w iey mocy, ponieważ ma obranego Arcy Biskupa i Elektora, w osobie Arcy Xiążęcia Antoniego. Dwór nasz, i pomieniony Arcy Xiąże nie dali dotąd żadney odpowiedzi. W Ratisbonie trudność będzie rozwiązana, gdzie Francuzki poseł Bacher odebrał od Konsula Buonaparte proiekt indemnizacyi od wielu znacznieyszych Mocarstw pochwalony; czekamy niecierpliwie, co o nim powie Cesarz Jmć.

Rząd naywyższy, RPtey 7. wysp ziednoczonych d. 10. Grudnia wydał odezwę w Corfou do obywatelów. Przez kilka wieków, powiada, byliśmy Wenetom wiernemi. Po ich upadku wyspy nasze podlegały spokoynie Francuzom. Uwolnieni orężem zprzymierzonych Monarchów, z ręki szczodrey przyięliśmy dar odpowiadaiący onych wspaniałości; rząd obierać nowy, prawa nam samym pisać pozwolono. Nie poiął lud słaby wielkości dobrodzieystwa; nayznacznieysze wyspy domową zpłoneły woyną. Potargaliśmy zuchwale związki braterskie, podeptaliśmy ludzkość świętą, cnota i patryotyzm w zapomnienie poszły. Zante nachyliła się do upadku; Cephalonia krwią ziomków zbroczona; kray mordów, zbrodni, spustoszenia pełen. Weyrzał Bóg i zlitował się nędzy naszey. Zmordowani długim nierządem obraliście deputowanych. Tłumacze powszechney chęci, odpowiadaiąc dobroczynnym zamiarom Monarchow, pod których opieką żyiemy, pokóy przywrócić narodowi, zbrodnie wytępić, przyszłym pokoleniom pragniemy zostawić szczęśliwość, którey żyiącym w rewolucyach trudno skosztować. Pobłogosławił Pan wszechmocny; napisano konstytucyą; obierzcie z pośrzodka was obywatelów, którzy iey całości pilnować będą. Wszyscy do rządu wysp mieszkańce należą; to umysły kojarzyć, ambicyą nasycić, nienawiść umorzyć, pokóy nam przywrócić powinno. Niech więc zniknie duch niezgody, ustąpią z kraiu namiętnosci szkodliwe, niech każdy powszechne dobro ma przed okiem. Zachowaycie prawa przez was samych pisane. Pierwsze iest zgoda i miłość braterska. Niech dzień dzisieyszy pierwszym będzie i dorocznie świętym w dzieiach RPtey ... *Mannesi* Prezydent.

z Londynu 8. Stycznia.

Okręta z Indyi zachodniey przybyłe potwierdziły wiadomość o rozruchach w Guadalupie wszczętych przez Mulatrów i Murzynów. Admirał Lacrosse ma bydź więźniem u nich; kilku Officyerów zamordowano; tenże los potkał Emigrantów powracaiących do własności, całą wyspę opanowali rokoszanie. Podobnych zamieszań doznaie S. Domingo; listy z Cap Français donoszą o powstaniu woysk Murzyńskich, wyrznięciu niemałey liczby Europeyczyków, krwawych boiach między rozróżnionemi stronami, gdzie 1500. ludu paść miało. Dowodca rokoszu Flarill miał bydź złapany; potępiono iego na ćwiertowanie; wywrócić miał Generała Toussaint. Generałowie Moyes i Christophe przyłożyli się naywięcey do przywrócenia spokoyności; skończyli rzecz całą przed końcem pazdziernika. Czekamy rapportów dokładnieyszych o przyczynach i skutkach ważnego zdarzenia. — Nasz Parlament ledwie zwołany, znowu zamknięty został na dni kilka. Mówiono cokolwiek o rozruchach na flotcie w Bantrybay potłumionych; sąd woyskowy rzecz obiaśni. — W Portsmouth Admirałowi Campbell kazano przygotować do prędkiey żeglugi 9. okrętów liniowych; podobno ma płynąć do Indyi zachodniey; okręta są też same które z Bantrybay powróciły. Tegoż czasu wynidzie pod żagle Generał Waltersdorf zakończywszy pomyslnie negocyacyą; nadgrodzimy Duńczykom szkody w S. Croix. S.

Jean, S. Thomas poniesione przy zawoiowaniu, towarami albo gotowizną. — Bank Londyński ma wkrótce prosić o pozwolenie Parlamentu, ażeby rok ieszcze cały mógł opłacać papierami co się komu od niego należy.

Waleczny regiment 42. Szkockich gorалów w nadgrodę męztwa okazanego w Egipcie ma garnizonem stanąć w Windsor. Obywatele składaiący towarzystwo Szkockie medale bić kazali złote dla Officyerów, srebrne dla żołnierzy. Graf d' Artois powróciwszy do Edimburga żyć zaczął skazale, przyimuiąc do domu swoiego szlachtę i znacznieyszych obywatelów, którzy dla Xiążęcia względ przyzwoity zachowuią. — Generał O Hara dla słabości zdrowia chce opuścić kommendę twierdzy Gibraltaru; na iego mieysce Generał Fox nastąpi. — Przed kilko dniami w kroczyła ieszcze nowa dywizya woysk Egiptskich do naszey stolicy; przyięci od mieszkańców z wesołym okrzykiem żołnierze łzy radośne wylewali. Xiąże d' York wszystkim dać rozkazał odzienie od zwyczayного lepsze i cieplejsze, szeby nagłe przeyscie z kraiów goracych do zimnych zdrowiu nieszkodziło. — W porcie Chatham 9 okrętów liniowych rozbroić, maytków uwolnić od służby kazano. — Wyspa Ternate z Moluckich iedna, obfituiąca w gwoździki, muszkatę, broniła się dni 52; głod przymusił kommendanta Batawskiego do złożenia broni; 26. ludzi codzień umierało. Zdobyliśmy tam nieprzyiacielskich towarów za 150. t. talarów. — Admiralicya w dzień nowego roku ogłosiła w iakim iest stanie morska potęga Brytannii W. mamy teraz 238. liniowych okrętów, 29. od 50. armat, 279. fregat 446. innych statków; ogułem żaglów 970. Biega tu gogłoska, że Król Jmć postanowił miasto Londyn ogłosić portem wolnym; korzyści ztąd dla narodu nie wyrachowane.

Półkownik Agnew odebrawszy spodziewane posiłki, zwyciężył iednego z naczelników narodu Polygars 22. Czerwca; regiment 77, 2 kompanie artylleryi, kilka batalionów Seapoys, mężnie walcząc okryły pola trupem nieprzyiacielskim. Sam stracił 3. Officyerów, 180. żołnierzy. Lecz nie tu koniec; inni Polygars nastąpili; Agnew w bitwie drugiey nie był szczęśliwym; zabito mu wiele żołnierza, Maior Grey poległ z innemi. Półkownik czeka nowey od sieczy; wszelką iemu kommunikacyą do Madras przecięto. — Przypadek zdarzony w Anglii północney bawi teraz ciekawość naszą. Zacny i bogaty obywatel, miał syna rozpustnego; gdy przestrogi nie skutkowały, umknął mu Ociec wszelkiey pomocy; niedostatek wymusił poprawę; lecz młodzieniec, podobno dla pewnieyszego doswiadczenia, do domu przyiętym nie był, i tułaczem został. Zmyśla więc chorobę: odwiedzaią go pokrewni; umiera, i iest pogrzebion. W lat kilka umiera Ociec zostawuiąc bogate dziedzictwo dla dwóch córek. Stawa syn zmarły przed sądem, wszyscy go poznaią, odbiera maiątek. Smierć iego zmyślona była; chciał doświadczyć, ieśliby tym sposobem Oyca nie nakłonił do litości; ale widząc że go nikt nie żałował, potaiemnie opuszcza Oyczyznę, błąka się długo zagranicą, ponosi nędzę, naostatek trafia do kopalni Węgierskich. Tam poprawiony nieszczęściem, do wiaduie się o śmierci Oyca, i do kraiu powraca.

Zaworora Ministrowie gabinetowi, jak słychać roztrząsali traktat ostateczny z Francyą. — Astronom Herschel zrobił i do Madrytu posyła teleskop wielki, za który mu zapłacono 11. t. FS. Półkownik Paget z Gibraltaru przez Hiszpanią i Francyą jadąc do Londynu, stanał w pomienioney stolicy; tu iemu czyniono trudność względem dalszey podróży; Xiąże Pokoiu oświadczył, że pokoy między Hiszpanią i Anglią jeszcze podpisany nie jest. Poseł Francuzki trudność ułatwił. — Z 12. regimentów Murzyńskich, które mamy w Indyi zachodniey, 8. rozwiązać rząd postanowił. — Chodziła tu po ręku taiemna korrespondencya o stanie dzisieyszym RPtey Francuzkiey; pierwszy Konsul i wszyscy przyiaciele naganieni; rady iego, zamysły, przedsięwzięcia obiawione światu; intrygi dwoiące narod wyszczegulnione; tyle wspomniano nie wiadomych przypadków, wytknięto taynych okoliczności; że rozumieć można było; iż autor korrespondencyi dobrze wszystko znał i wiedział. Dziś wiemy, że dzieło iest zmyślone od nieprzyiacioł Oyczyzny swoiey, którzy z wygnania powracaiąc, do nowego porządku nawyknąć, dawnego nie łatwo mogą zapomnieć. Smianoby się w Paryżu z ich powieści; i tu iuż wiarę zyskiwać przestały. To bydź może pożyteczną dla tych przestrogą, którzy twierdzić śmieią, że im tayne nie są żadne zdarzenia polityczne, układy rządowe, wszystkich czynności sprężyny, chociaż w rzeczy samey opowiadaią łatwowiernym ludziom powieści rudne i zmyślone, których nawet powiedzieć nie mogą gdzie słyszeli.

z Paryża 21. Stycznia.

Po wyieździe Konsula Buonaparte, Cambaceres podpisuie wszystkie Akta; pierwszy 12. dni zabawić ma w Lyonie, zkąd wnosiemy że wszelka iest gotowość do rychłego podpisania Konstytucyi Cisalpińskiey; inaczey albowiem 420. prawodawców nie zgodziliby się na iedno w czasie tak krótkim. Minister Talleyrand przyiazd nayważszego rządcy uprzedzaiąc w Lyonie, wszystkie trudności ułatwił. — Berthier Minister woienny pisał do Generała Belliard. Pierwszy Konsul, iego są słowa, pamiętnym iest na znakomite zasługi twoie; umie szacować chwalebne zamiary, jakie miałeś podczas ostatniey kampanii na wschodzie; dowodem tego szacunku niech będzie kommenda 24. dywizyi militarney, którą ci powierza. — Wyniesienie na ten stopień i pochwała obiocy Cairu, zdaie się potępiać Generała en chef Menou; ten w opinii powszechney sprawę przegrał; ieżeli dobrze iest przyięty w Oyczyznie, będzie to nadgrodą stateczności i uporu w obronie twierdz Alexandryiskich, nie talentów i doyrzaley przezorności doskonałego Wodza; którey nie przyznaią iemu Generałowie od wschodu przybyli; jednogłośnie dowodząc, że stracił Egipt dla tego że woyska sam rozproszył, gdy owszem zgromadzić należało. — Zona iego rodem Egipcyanka z małżonkiem w Toulonie bawi. — Stanu Konsyliarz Lacuee podał radzie proiekt porządnego rozłożenia woysk Francuzkich; armia w czasie pokoiu składać się będzie z 340. t. piechoty, 60. t. jazdy, 12. t. artylleryi, 8. t. pontonierów, kopaczów; nie wchodzi w liczbę gwardya Konsulowska, gendarmerie, woysko flotne, maytkowie. U Batawów do czasu trzymać będziemy 10 t. żołnierza, 20. t. we Włoszech, 5. t. w Szwaycarach. Co rok 20. lub 30. t. ludu rząd uwolni do domów, mieysce starych zastąpi młodź przez konskrypcyą; w twierdzach nad Renem 40. t. w Paryżu i okolicy 15. t.

Generał Moreau u Barrasa kupił wieyskie mieszkanie Grobois za 450. t. liwrów; nikt u nas nie zazdrości rycerzom Oyczyzny zasłużonym, że się na woynach zbogacili; i Ludwik 14. pochwalił Villarsa, że nie zapominał o sobie. — Ambassador Rossyiski Graf Markow córce swoiey zaszczepić kazał ospę krowią; cożkolwiek mówią i piszą lekarze niektórzy, to szczepienie staie się coraz w kraiu powszechnieysze z niemałym pożytkiem. — W Lyonie wszelka iest gotowość na przyięcie Konsula; w sali na Consultę przeznaczoney, siedzieć będzie przeciw Prezydenta Cisalpińskiego, mieysce ozdobione znakami zwycięzkiemi; w górze z Wirgiliusza napis: *Collectas fugat nubes, Solemque reducit.* — Z portu Havre 5. fregat i 2. korwety do S. Domingo wypłynęły; całą prawie morską potęgę RPtey ruszył do Indyi zachodniey pierwszy Konsul; potrzebę sił ogromnych pokazuią trwożliwe listy z Londynu; donoszące, że Guadalupę zbroyną ręką z mocy Murzyńskiey wydobywać będzie potrzeba. Toż samo rozumieć należy o wyspie S. Domingo; nie mamy ztamtąd rapportów; wnosiemy tylko, że naczelnicy rokoszanów zwyciężonych nam sprzyiali; przewyższaiąca drugiey strony potęga, zwycięztwo dała Generałom Toussaint i Dessalines. Ginie

więc nadzieia, którąśmy się dotąd karmili, spokoynego obięcia wysp cukrowych; zasmuca to gorliwych obywatelów, którzy w zwycięztwie i przegraney Francuzów z Murzynami zawsze widzą stratę dla Oyczyzny nie nadgrodzoną; bo tu woynę domową zaczynać trzeba.

Słychać że wkrótce rząd przystąpi do odnowienia trybunatu i zgromadzenia prawodawczego w 5. części; jak mieć chce Konstytucya — Margrabia Lucchesini odebrał listy z Berlina wierzytelne na dostoyność Posła nadzwyczaynego i pełnomocnego Ministra. General Beurnonville ma zabawić w Berlinie, póki interes indemnizacyi zupełnie dokończony nie będzie; nie znayduie tu wiary pogłoska, iż mieysce jego zastąpi Ludwik brat Konsula. To pewnieysza że rząd nasz do Berlina posłał proiekt sekularyzacyi Niemieckich. — General Lecourbe został Inspektorem piechoty w Departamentach południowych. — Jeszcze przychodzą smutne zewsząd wiadomości o szkodach przez powódź sprawionych; dwie kolumny woyska powracaiącego z Hiszpanii, trudna po rzekach przeprawa, na drodze zatrzymała. — Minister woienny większą część jazdy przeprowadzić kazał do tych Departamentów, gdzie większa jest obfitość furażu; jakiemi są: Meurthe, Moselle, Meuse ettc. milicyą gendarmerie znacznie pomnażać zaczęto; przyimuią do tego korpusu starych Officyerów i żołnierzy, co kilka już kampanii odprawili = W Tronchoy wsi leżącey między Amiens i Abbeville znaleziono skarb szacowny; w 3. wielkich naczyniach 5. tysięcy medalów złotych, porządnie, i historycznie ułożonych; skarb ten zakopany w ziemię pod panowaniem Imperatora Caracalli; samo złoto przechodzi cenę 100. t. liwr. Jak tylko rozeszła się wiadomość o tym przypadku, przez kilka dni lud cały na 10. mil do koła, skarbów szukał daremnie.

Officyał Biskupa w Namur, który pismem i przykładem lud wierny zachęcał, ażeby dawnemu rządowi przysiężone zachowuiąc przywiązanie, nowemi Republikantów brzydził się prawami, przez Kardynała Caprata z urzędu złożonym został. — Lata przeszłego otworzono w naszey stolicy teatr Niemiecki, nie powiodło się przedsięwzięcie; teatr zamknięty, Aktorowie powracaią do kraiu swoiego X. Geoffroy, którego imię czytalismy niedawno podpisane w traktacie filozofii z religią, przyiaciel Frerona, zaczął woynę nową z Voltairem zmarłym. Nigdy ten Poeta bardziey za życia zganiony nie był. Pismo dzienne X. Geofroy modnem się stało; niema domu w którymby go nie czytano, w kompanii pokazać się nie może kto nie czyta. Minister Chaptal pisał do Prefekta w Gand Departamentowego; Proszę, powiada, obywatele i fabrykanci w Belgium osiadli, ażeby rząd ułatwił zprowadzenie towarów z Hiszpanii surowych; wyiednał tamże zniżenie cła od wełny do nas idącey; zabronił wprowadzenia do kraiu towarów zagranicznych. Uprzedziliśmy chęć obywatelską. Żaden traktat handlowy z Anglią podpisany nie będzie, póki się nie wydoskonalą Francuzkie rękodzieła; zakazane dziś towary będą zakazanemi. Rząd stara się sprawić wełnę kraiową; zprowadzamy jeszcze z Hiszpanii 4. tysiące owiec, na dopełnienie liczby nam darowaney przez traktat Bazyleiski r. 1795. Kazałem przedrukować i po całym kraiu darmo rozdać pożyteczne dzieło nie śmiertelnego męża D'Aubenton, zmarłego RPtey Senatora o chowaniu owiec. Nie potrzeba więc starać się w Madrycie o cła zmnieyszenie.

z Hagi 12. Stycznia.

Wraz po traktacie z Anglią przedugodnym, w ludwisarniach naszych pracować pilnie zaczęto nad odlewaniem armat; od kilku tygodni Minister woienny i morski liczbę robotnika podwoili. Wiele dział potrzeba do Azyatyckich, Afrykańskich, i Zachodnio Indyiskich osad RPtey, ze wszystkiego dziś ogołoconych. Dawnieyszego rządu niedbalstwo drogośmy przypłacili na teraźnieyszey woynie; RPta nie chce raz drugi wystawiać na łup nieprzyiacielowi bezbronne osady. W r. 1795. przed podpisaniem traktatu przymierza, zwycięzcy Francuzi wiele artylleryi z arsenałów naszych do twierdz swoich przeprowadzili; nowego teraz wydatku potrzeba ażebyśmy szkodę nadgrodzili. Jutro zgromadzenie prawodawcze zaczyna obrady nadzwyczayne; zatrudniać się będzie naybardziey interessami skarbowemi. Poseł nasz w Amiens Schimmelpenink oprócz pensyi właściwey Ministrowi RPtey w Paryżu, na wydatki podczas Kongressu codzień odbiera po 100. zł. Holl. Negocyacye między Margrabią Cornwallis i Józefem Buonaparte zdaią się ustawać, zkąd wnosiemy że rzecz zupełnie jest ukończona między Francyą i W. Brytannią; teraz Schimmelpennink częste rozmowy miewa z pełnomocnikiem Francuzkim. Poseł Hiszpański nie przybył. Paryskie listy potwierdzaią wiadomość, że pierwszy Konsul przełożyć kazał Regencyom w Afryce rozboyniczym potrzebę uwolnienia wszystkich niewolników, i zachowania się odtąd spokoynego pod boiaźnią kar i pomsty surowey.

z Madritu 24. Grudnia.

D. 8. w pałacu Escurial Król Jmć odprawił Kapitułę wielką orderu Karola 3; oprócz Monarchy, Xiążęcia Asturyi, Infantów Karola i Antoniego, liczono 32. Kawalerów większego krzyża, tyleż pensyonowanych. Nastąpił obrządek przyięcia nowych. Kardynał Patryarcha słuchał przysięgi; Król Jmć ordery rozdawał; którymi ozdobieni zostali: Infant Karol; Kardynał Ludwik de Bourbon; Xiąże Ribas, Xiąże San Carlos, Don Langara, Favia, Perades, Margrabiowie; zakończyła się uroczystość Mszą przez Kardynała Ludwika czytaną; w przytomności całey familii Królewskiey, wszystkich Kawalerów, i zagranicznych Posłów.

z Bruxelles 14. Stycznia.

Jest rzecz prawie naypewnieysza, iż Ostenda będzie ogłoszona portem wolnym; po traktacie w Amiens podpisanym; tego żądaią u Francuzów Anglicy i Batawowie, w nadgrodę krzywd spodziewanych z otworzenia żeglugi wolney na rzece Escaut. Papiery i obligacye Austryackie, zabespieczone na kopalniach Carinthii, żywem srebrze Istryi; papiery służące kompaniom kupieckim Fiume i Trieste; nawet bankowe Wiedeńskie, trudną dziś maią cyrkulacyą w Departamentach Belgickich, i wiele tracić muszą ich właściciele; przyczyna nie wiadoma; spodziewamy się że rzecz póydzie lepiey po zakończeney likwidacyi Cesarskich długów.

z Bostonu 28. Listopada.

Od początku rewolucyi Francuzkiey ludność Prowincyi Amerykańskich znacznie urosła; naprzód przenieśli do nas szczątki pozostałego maiątku ludzie biali z wysp Antylskich, nastąpiła wkrótce daleko większa, i ledwie pamiętana w dzieiach światowych emigracya mieszkańców Europeyskich do nowego świata. Ktoż wyliczy wszystkich Irlandczyków, Szkotów, Anglików, Niemców, Szwaycarów, Francuzów, ettc. którzy przez ostatnie lat 10. tu osiedli; mianowicie iednak w Prowincyach północnych. Każdy z tych cudzoziemców zachował w sercu przywiązanie do dawney oyczyzny, wyrzekaiąc się nawet iey nazwiska; Każdy w nowym świecie szukał dawnych współziomków, ażeby żył z niemi. Irlandczykowie osiadać woleli w New York i Connecticut; Niemcy w Pensylwanii wyższey; Anglicy i Szkotowie w Anglii nowey. Więc Amerykańskie dziś Prowincye maią tyle rozmaitych obywatelów, ile iest narodów oddzielnych na całym świecie. Dla tey przyczyny nie ufor-

mował się ieszcze u nas charakter ogulny narodowy. Obywatel Georgii i Wirginii nie iest podobny mieszkańcóm Wermont, Connecticut, Rhodeisland; nie tylko obyczaie, ale nawet krew sama, skład i kolor ciała nieskończenie ich różni, tak iż iest nad czém się zastanowić cudzoziemcowi ciekawemu; familie Irlandzkie w Longisland i Hudson, żadnego podobieństwa nie maią z obywatelami Néw Hamsphire i Bostonu. W iedney Prowincyi znaydzież lud zestarzały w 30. leciech; w drugiey kobiety młodziuchne chociaż im lat przeszło 40 Co ztąd pochodzi że przybylcy nie łączą się przez małżeństwo, każdy swoiego narodu pilnuie. Lecz iakożkolwiek od siebie są dalekiemi, żaden z nich zapewne nie myśli o dawney oyczyźnie; żaden niezałuie iż ią opuścił. Znaleźli nową gdzie nędza i ubóstwo z nazwiska nieznane, byleby człowiek chciał pracować, tu stanąwszy śmiało rzekł każdy: *inveni portum spes & fortuna valete*. Rząd Amerykanski zna doskonale, że nowo założona RPta wielkie mieć będzie znaczenie na świecie; i dla tego wszystko czyni co może dla powiększenia ludności kraiowey. Co ażeby tém łatwiey do skutku przyprowadził, wkrótce podobno, kosztem skarbu publicznego roskaże kapitanom okrętów swoich przewozić z Europy liczne familie Irlandzkie, Niemieckie, Duńskie, Hollenderskie, które nędza i niedostatek skażę na wygnanie. Nie iednego dotąd odstręczała daleko podróży, trudność przeprawy, nakładu wielkość; niech znikną te przeszkody, emigracye będą liczniey sze, Ameryka się prędko zaludni.

z Hagi 16. Stycznia.

Przecież Regencya Batawów będzie dopełniona w liczbie 12. osob; Gockinga przyiął urząd. Zgromadzenie prawodawcze wyznaczyło Komissyą, którey obowiązkiem jest gotować do praw proiekta. Trybunału narodowego urządzenie odłożono na czas póżnieyszy. Rząd nasz przez fregaty wysłane do Batawii przesłał imieniem całego narodu uroczyste podziękowanie Ob. Overstraaten, Gubernatorowi Batawii, wychwalaiąc jego rostropność, męstwo cnotę, i wierność okazaną w czasie rewolucyinym przez zachowanie dla RPtey osad nayważnieyszych, gdy tylu innych kommendantów, wyspy, miasta, twierdze, i okręta sobie powierzone, sposobem zdradzieckim poddali nieprzyiaciołom Oyczyzny, tak dalece iż cnoty gruntowney i niepospolitey umysłu stateczności trzeba było, żeby się nie zgorszyć posrzód zepsucia powszechnego.

Rząd Guberński Litewski ogłasza, iż Dobra niżey oznaczonych Osob wzięte za summy Dekretami, Kommissyi do upadłych szesciu Bankow w Warszawie wyznaczonych, zasądzone; 1. Rawdań zwane do Sukcessorów zeszłego Olendskiego Półkownika byłych W. Polskich przynależne w Pcie Rossieńakim położone, w którym dusz płci męskiey 40; dymow zas 19. 2. Część dobr Kurkle zwanych w Pcie Wiłkom: sytuowanych niegdyś do Ur: Kościałkowskiego Sttyprzynaleznych z wsiami Zanowieście, i Polance w których dymow 7, dusz płci męskiey 28, żęskiey 18, oraz gruntu włok 8, 28 morgow, prętow 34. i pręcikow 35; sprzedawane będą przez publiczną licytacyą, w terminach, 1szym 1580 2gim 20go i 3cim 25. Lutego następuiącego 1802 Ru. Zyczący zatym nabyć pomienione Dobra zechcą stawić się w przerzeczonych terminach do licytacyi w Rządzie Guberńskim Litewskim Xbra 13. dnia 1801. Ru.

Stosuiąc się do zwyczaiu Gubernii Kurlandzkiey na żądanie JW. JP. Karola Graffa Medema nabywaiącego u mnie Chominskiego Taynego Sowietnika, Wsie Zwirble, Możele, Gayłaycie, Kiesy, Kiczgale, Wiście, Rasteyki, i Mikołaycie 40. osady we wszystkich Wsiach, bez żadnego Dworu sobie przyległe, a przez ten Kontrakt płacącego za mnie summę długu mego J OO. Xiężniczkom Kurlandzkim Siestrzenicom swoim, i dopłacaiącego resztę kupioną przezemnie maiętność Uzwęty; oswiadczam i do Publiczney wiadomości podaię, iż takowe Wsie od Starostwa Tryskiego wiecznością nadanego oderwane, żadnym szczegulnym opisem i Ewikcyom nie są odemnie nikomu zawiedzione.

Samuel Kahle mieszkaiący na Zamkowey ulicy w Domie Sukcessorow Wołańskich pod Nrm 197. donasza iż otrzymawszy w Komisz Harlemu w Hollandyi mieyscu od wieków sławnym, w kulturze ogrodów iest w stanie, maiąc z pierwszey ręki rozmaite włoszczyzn i gospodarstwa nasion, i cenę stawić mnieyszą iak do tąd w tym mieście była zwyczayna 1 upewnić o dobroci następuiących gatunków.

1. Kalafiory cypryiskie iesienne w wielkich kwiatach. 2. Kalafiory hollenderskie ranne inspektowe. 3. Kapusta hollenderska w wielkich głowach. 4. Kapusta biała ranna. 5. Safoyka żółta miętkiego liscia. 6. Safoyka zielona włoska. 7. Jarmusz granatowy fryzowany. 8. Jarmusz niski zielony fryzowany. 9. Galarepa cukrowa. 10. Kapusta czerwona głowiasta. 11. Marchwi cukrowey na inspekta drobnego gatunku. 12. Marchiew duża czerwona Hoornska zwana. 13 Pasternak hiszpański. 14. Pietruszka wielka gładka. 15. Sersonero w nayprzednieyszym gatunku. 16. Buraki hollenderskie długie czerwone. 17. Rzepa biała maiowa. 18. Rzepa przednia Settowa zwana. 19. Rzepa żółta botfelska. 20. Rzodkiew biała okrągła na inspekta. 21. Rzodkiew biała miesięczna. 22. Rzodkiew czerwona miesięczna. 23. Rzodkiew czarna exfordska. 24. Salera duża francuzka. 25. Salera gładka hollenderska. 26. Portulak. 27. Mayron osobliwego gatunku. Thymian. 28. Pory hollenderskie ranne. 29. Cybula duża francuzka. 30. Andywi czyli sałaty szerokiego liscia. 31. Sałata duża głowiasta. 32. Sałata drobna a brzegu czerwona. 33. Sałata królewska głowa zwana. 34. Sałata brunatna pral zwana. 35. Kwiatów 100. gatunkow w paczkach nasiona te przedaią się na łoty kupuiącym cena się powie.

Podaie się do wiadomości, iż w Kamienicy JP. Domańskiego na Imbarach sytuowaney pod Nrem 44.; znayduią się do zprzedania 2. Sikawki mosiężne duże z okuciem, 9. Kominkow Snicerskiey roboty z kamienia Szwedzkiego, 400. Rur dębowych do zprowadzania wody, zprzynależnemi do tych rur tysiąc Bux, także Basztarda podróżna ze wszelkiemi wygodami; Potrzebuiący takowych rzeczy, tanio nabyć może.